

ADVOKAT
PER HARALD GJERSTAD
MNA

Steinerskoleforbundet

Steinerskolene i Norge

Oslo, 10.09.2020

NOTAT – innhenting og behandling av personopplysninger ved skolestart

Steinerskolen og alle andre frittstående skoler i Norge drives med hjemmel i friskoleloven som har til formål å sikre at foreldre og elever kan velge andre skoler enn den offentlige skole. Friskolene er ikke en kommersiell aktør, og drives ved hjelp av statstilskudd og egenbetaling/skolepenger.

Personvernforordningen stiller krav om hvordan skole- og barnehageeiere skal behandle personopplysninger. Skoleeier, både den offentlige skole og friskoler, er ansvarlig for at regelverket etterleves. Reglene for *behandling av personopplysninger* bygger på noen grunnleggende prinsipper. Alle som behandler personopplysninger må opptre i samsvar med disse prinsippene. Dette gjelder både for den offentlig skole og for friskoler.

Det første grunnvilkåret for behandling av personopplysninger er at behandlingen skal være «lovlig». Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring jf. opplæringsloven § 2-1 med tilhørende forskrifter, og opplæringen skal vanligvis starte det kalenderår barnet fyller 6 år. Friskolene skal være tilgjengelig for alle barn som fyller vilkårene for inntak i offentlige skoler etter opplæringsloven § 2-1. Foresatte med barn som starter i 1.klasse får derfor hvert år brev og informasjon om skolestart. Brev og informasjon om dette kan sendes ut både fra den offentlige skole og fra friskolene. Skulle *kun* den offentlig skole hatt anledning til å sende ut informasjon om skolestart, ville den offentlig skole fått monopol, noe den ikke har etter opplæringsloven. Steinerskolene og andre friskoler vil derfor bli gitt innsyn i lister over foresatte og barn etter offentlighetslovens § 3 jf. § 5 for å kunne sende ut skoletilbud, da det offentlige ikke kan forskjellsbehandle offentlig skole og friskoler med hensyn til slikt innsyn. Innsyn vil ikke bli gitt i taushetsbelagte opplysninger og opplysninger om «*personlige forhold*» som er unntatt etter forvaltningsloven § 13 jf. offentlighetsloven § 13. (Kommersielle aktører har normalt ingen lovhjemmel for å hente ut tilsvarende informasjon og vil trolig ikke få tilgang etter offentlighetslovens § 3 til navn på barn og foresatte i forbindelse med skolestart, f.eks. McDonalds ville ikke fått lister på barn og foresatte for å invitere de til seg i forbindelse med skolestart.)

Det andre grunnvilkåret for behandling av personopplysninger er «*formålsbegrensninger*» og det innebærer at både den offentlig skole og friskoler bare skal kunne behandle personopplysningene for spesifikke, uttrykkelige, angitte og legitime formål.

Det tredje grunnleggende personvernprinsippet er «*dataminering*» som innebærer å begrense mengden innsamlede personopplysninger til det som er nødvendig for å realisere formålet. Dette innebærer at både den offentlige skole og friskoler ikke blir gitt mer informasjon enn det som vil være tilstrekkelig for å kunne sende ut informasjon om skolestart til de som er målgruppen for dette.

Det fjerde grunnleggende personvernprinsippet er «*riktighet*» og her vil både den offentlige skole og friskolene være prisgitt at Folkeregisteret, øvrige offentlige registre og den sentrale skoleledelse i det offentlige sitter på og sender ut til skolene korrekt og oppdatert informasjon, og at det som er uriktig med hensyn til formålet blir oppdatert eller slettet.

Det femte grunnleggende personvernprinsipp er «*lagringsbegrensninger*», noe som innebærer at personopplysninger som offentlig skole og friskoler sitter på skal slettes eller anonymiseres når de ikke lenger er nødvendige for formålet de ble innhentet for.

Det sjette grunnleggende personvernprinsipp er «*integritet og konfidensialitet*». Dette betyr at personopplysningene skal behandles slik at man er sikret mot uautorisert utlevering og tilgang til opplysningene.

Det siste grunnleggende personvernprinsipp er «*ansvarlighet*» som innebærer at både den offentlige skole og friskolene må opptre proaktivt og etablere de nødvendige organisatoriske og tekniske tiltak for å sikre at regelverket etterleveres til enhver tid.

Med vennlig hilsen

Per Harald Gjerstad
advokat